

پلاک میکروبی چیست؟

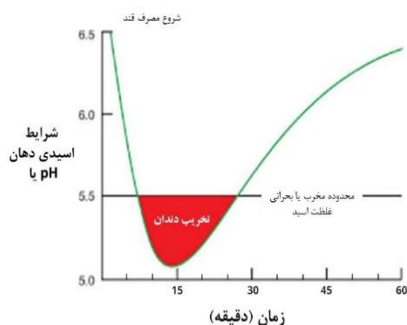
لایه چسبناک و نرمی است که به سطح دندان و سایر سطوح سخت حفره دهان مانند قسمت‌هایی که ترمیم شده است یا دندان‌های مصنوعی می‌چسبد و در صورت عدم رعایت بهداشت، پس از یک تا دو روز، قابل مشاهده خواهد بود. رنگ پلاک میکروبی، سفید مایل به خاکستری یا زرد است و بطور عمده، از مواد میکروبی تشکیل شده است (شکل ۱).

شکل ۱. نمایی از پلاک میکروبی روی دندان

پوسیدگی دندانی

واژه پوسیدگی، به حل شدن شیمیایی سطح دندان به وسیله عوامل میکروبی گفته می‌شود (شکل ۲). پس از خوردن غذا و رسیدن مواد قندی به باکتری‌ها، حدود ۲ تا ۵ دقیقه بعد، اسید تولید می‌شود و به مدت ۲۰ دقیقه، میزان این اسید در حداکثر مقدار خودش باقی می‌ماند و پس از حدود ۱ ساعت، به تدریج به حالت اول برمی‌گردد (شکل ۳). اسیدی شدن فضای دهان به دلیل فعالیت باکتریایی، عامل اصلی پوسیدگی دندان است. بنابراین، چگونگی تغذیه و رعایت بهداشت دهان، اثر بسیار مهمی بر سلامت دهان و دندان دارد.

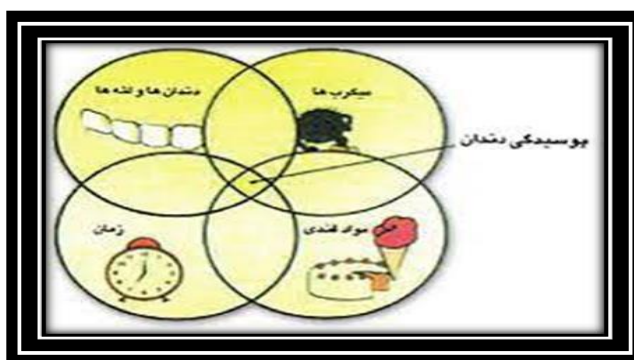

شکل ۲. نمایی از پوسیدگی دندانی

شکل ۳. روند پوسیدگی دندان با زمان و اسیدیته

عوامل مستعدکننده برای پوسیدگی دندانی

پوسیدگی می‌تواند در هر نقطه از دندان که پلاک شکل می‌گیرد و برای مدتی باقی می‌ماند؛ ایجاد شود. حفرات و شیارهای سطح جونده، سطوح بین‌دندانی، زیر ناحیه تماس دو دندان، در طول لبه‌ی لثه‌ای دندان، در لبه‌ی زیر پرکردگی‌ها و اطراف وسایل ارتودنسی، از مهم‌ترین مکان‌های تجمع پلاک دندانی هستند. مواجهه‌ی کم با فلوراید، سطح پایین بهداشت دهان و دندان، ناتوانی جسمی در انجام فعالیت‌های مربوط به بهداشت دهان و مسواک‌زدن، میزان کم بزاق، وجود لبه در پرکردگی‌های دندان‌های ترمیم‌شده، دستگاه‌های ارتودنسی که می‌تواند باعث گیرکردن مواد غذایی شود و داشتن تارخچه خانوادگی پوسیدگی دندانی، از عوامل مستعدکننده مهم پوسیدگی دندان‌ها هستند (شکل ۴).

شکل ۴. نمایی از عوامل مؤثر بر پوسیدگی دندان‌ها